

Turci působí spojencům vážné nesnáze

TURECKÁ SITUACE PŘEDMĚTEM NA RYCHLO SVOLANÉ KONFERENCE PREMIERŮ ANGLIE A FRANCIE

Situace v Malé Asii je povážlivá. — Mustafa Kemal paša příčinou vážných nesnází. — Sultánova vláda je bezmocnou.

Anglický premier Lloyd George a francouzský premier Millerand konali konferenci v neděli v Hythe v Anglii, kterážto město bylo také scénou konference těchto premiérů v květnu tohoto roku, kdy jednalo se o podmínkách německé náhrady. Konference tato byla jakousi předporadou pro konferenci, jež v pondělí zahájena byla v Bologne, o níž jeví se velký zájem. Na této konferenci jsou zastoupeny Francie, Anglie, Itálie, Japonsko, Belgie a Řecko. Za příčinu na rychle svolané konference anglického a francouzského premiéra v Hythe udána byla otázka německé náhrady, a však ve skutečnosti jednalo se hlavně o turecké situaci, která naplňuje státníky spojených národností obavami. Situace v Anatolii v Malé Asii je vážná a znamená téměř novou válku. Mustafa Kemal paša, vůdce tureckých nacionalistů, jak se sděluje, kontroluje téměř celou Anatolii, vyjímaje malé rozlohy, jež je v moci Angličanů. Mustafa má armádu o 37,000 mužích, kteří jsou dobře vyzbrojeni a mohou získati snadno posily. Sultánova vláda je zcela bezmocnou.

moeností, zvyšuje ony obavy. Je dobře známo, že Enver paša, který je hlavním činitelem v tomto plánu, stýká se s Mustafa Kemal pašou. Enver paša činí všechno, co je v jeho silách, aby spojencům působil nesnáze při urovnání otázek v oblastech Středozemního moře. Řecký premier Venizelos dostal se také do sehně premiérů v Hythe, aby se přimlouval za zabezpečení zájmů Řecka. Turecká situace dotýká se Řecka nejvíce. Venizelos naznačil, že deset řeckých divízií, které náležají se nyní v Thracii a Smyrně, jsou jedinými vojenskými sbory, jichž je možno použiti proti Řekům. Zadal však, aby tyto operace byly omezeny na čistě obranná opatření.

Venizelosovi bylo naznačeno, že spojení nepřevážnou žádnou zodpovědnosti za to, překročili ve svých operacích Řecké pomezí, stanovené mírovou smlouvou. Bylo však současně naznačeno, že spojení nemají v úmyslu zmírniti podmínky turecké smlouvy. Toto ujištění zřejmě Venizelose uspokojilo. Právě se, že jeho návštěva v konferenci premiérů měla za hlavní účel dotaz, co je pravdy na pověstech, že spojenecké velmoci mají v úmyslu zmírniti mírové podmínky turecké.

Bývalý německý císař nebyl prý napaden a poraněn

Pověsti, že ve středu minulého týdne učiněn byl pokus o usmrcení bývalého německého císaře Viléma v Doorn v Holandsku, byly vyvráceny jeho sekretářem Pereboomem, kapitánem státní policie střežícím císaře v Doornu a městskými úředníky. Také popíraje byla do oběhu se dostává zpráva, že bývalý císař německý je vážně nemocen. Přes to však mezi obyvatelstvem města Doorn udržuje se houževnaté pověsti, že jistý muž dle všeho Němec, vypálil ránu z revolveru z úkrytu u hrady kolem zámku v Doornu. Rána patřila bývalému císaři, který v té chvíli se nalézal v zahradě. Úřady praví, že jediný mimořádnou událostí v posledních dnech bylo zatčení jistého Němce, který obeházel dvéře zámku a odepřel odejiti. Muž tento byl bez průvodních listin a deportován byl do Německa. Navinářům, kteří se pokoušeli zjistiti, co je pravdy na pověstech o útoku na bývalého císaře, nebylo dovoleno do zámku vstoupiti a jenom mohli mluviti se sekretářem bývalého císaře Pereboomem, který je ujistil, že k žádnému takovému útoku nedošlo. Naznačil také, že pověsti o vážné chorobě Vilémově nezakládají se na pravdě.

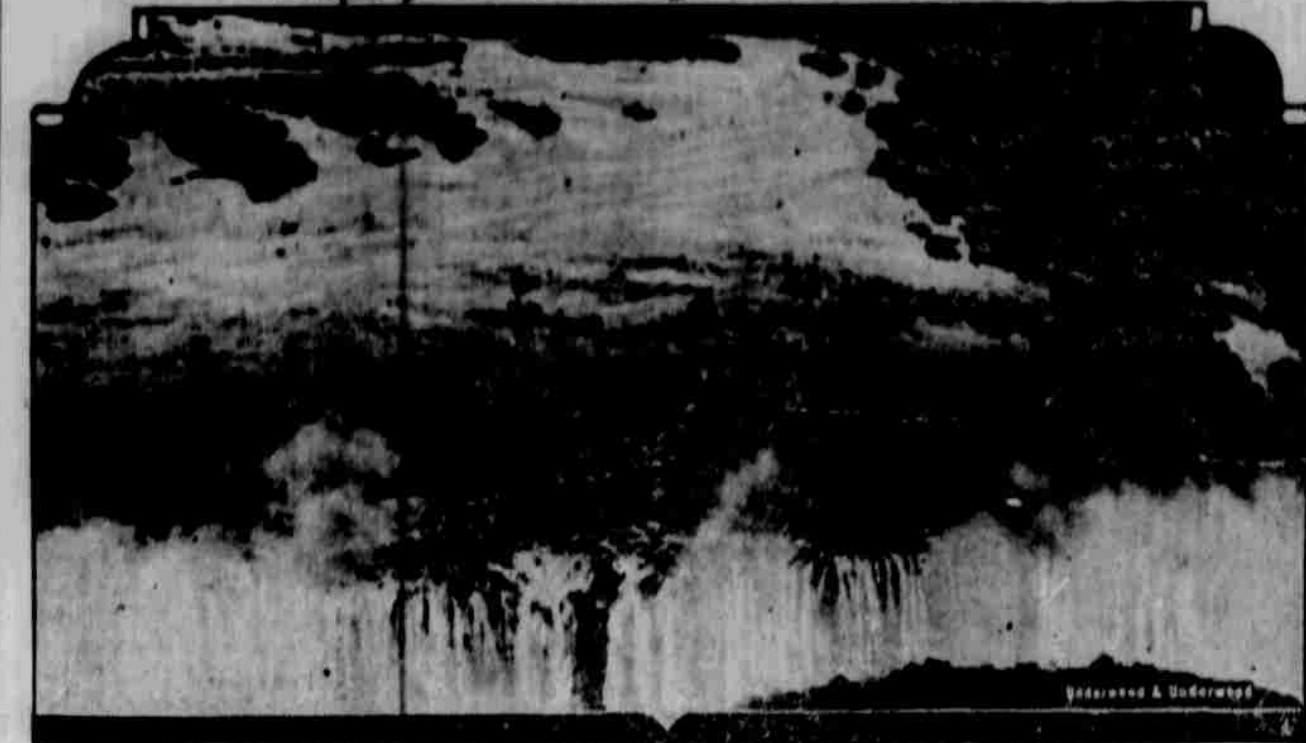
Federace práce je pro Svaz národů

Americká federace práce skončila svoji výroční konvenci v Montreálu po schválení Svazu národů bez výhrad. Poslední zasedání konvence, jež trvala dva týdny, bylo bouřlivé. Přátelé Irčanů, podporovatelé pokrokovým křídlem federace, stavěli se proti schválení Svazu a tak rozproudila se debata, během které předseda Samuel Gompers měl značné potíže s udržováním pořádku. Na konec však stoupenci Svazu zvítězili. Na konvenci přijat byl následující program dělnický: Schválení mírové smlouvy. Vláštní vlastnosti železnic a demokratickou správu. Zastavení kofistnictví a vysoké ceny živobytí. Uvěznění keřasů a potravinami a šatstvem. Uznání práva ku stáve a zrušení nucených arbitráže a protistávkovního zákona. Náměření se do záležitosti Mexika vládou Spojených Států. Schválení irské republiky. Právo kolektivního vyjednávání. Zvýšení mzdy všude, kde je to nutno, aby udržena byla americká úroveň živobytí. Krátší pracovní den, je-li nutno zabrániti nezaměstnanosti.

Zástupce sovětské vlády byl odvolán

Ludwig C. A. K. Martens, který po více jak patnáct měsíců vystupoval ve Spojených Státech jako zástupce ruské sovětské republiky, byl v těchto dnech odvolán sovětskými autoritami. Sanford Nuorteva, sekretář Martensův, odjel před několika týdny ze Spojených Států přes Kanadu a má se za to, že nyní nalézá se v Londýně, kde podílí se na konferencích s Gregorijem Krasinem, bolševickým ministrem obchodu.

Vodopády Victoria, fotografované s aeroplanu.

Během památného letu podplukovníka Van Rynevelda od Mysu Dobré Naděje do Kahýry v Egyptě, vzdálenost to asi 4,300 mil, zhotovena byla tato fotografie vodopádů Victoria při řece Zambesi. Mnozí cestovatelé soudí, že tyto proslulé vodopády nejsou překonávány žádnými jinými.

Turci zajali celý francouzský oddíl

Francouzský battalion, který ležel posádkou v Bozano, v Cilicii, Malá Asie, severozápadně od Adana, byl zajat Turky, dle sdělení časopisu Temps. Francouzskému oddílu podarilo se postoupiti směrem jižním, ale asi 12 mil od Adana došlo střelivo a celý oddíl byl přinucen ku kapitulaci. Francouzské autority zahájily kroky v zájmu propuštění těchto vojáků v soulase s nedávno uzavřeným příměřím s tureckými nacionalistami.

DETROIT STALO SE ČTVRTÝM MĚSTEM V SOUSTÁTÍ

Středisko automobilového průmyslu má 993,739 obyvatel.

Detroit, Mich., které poměrným vzrůstem počtu svého obyvatelstva v posledních desíti letech překonalo všechna americká města s výjimkou New Yorku, je nyní čtvrtým největším městem v Spojených Státech. Právě oznámený výsledek sčítání obyvatel v roce 1920 udává počet obyvatel Detroitu na 993,739, což je zvýšení o 527,973, čili 113.4 procenta. Současně oznámen byl výsledek sčítání obyvatelstva v Clevelandě, O., kterážto město má nyní 798,836 obyvatel, o 236,173 duší čili o 42.1 procenta více nežli před desíti roky.

Detroit je jediným městem z třídy měst o 100,000 anebo více obyvatelích, kde počet obyvatelstva byl více nežli zdvojnásoben v posledních desíti letech. Cleveland, který může prokázati se také značným vzrůstem, překonal St. Louis a Boston a stal se pátým největším městem ve Spojených Státech. Poměrný vzrůst Clevelandu v posledních desíti letech překonán byl toliko New Yorkem, Chicagem, Detroitem a Los Angelesem.

Po oznámení počtu obyvatelstva Clevelandu a Detroitu je možno definitivně seřaditi osmnáct největších měst v zemi podle jejich velikosti. New York zůstává prvním a Chicago druhým největším městem. Philadelphie je jediným městem z těchto osmnácti, jehož nový počet obyvatel nebyl dosud oznámen, ale není žádné pochybnosti o tom, že zůstane nadále třetím největším městem v Soustátí. Detroit dostal se na čtvrté místo a Cleveland na páté, tak že St. Louis zaujal místo šesté, Boston sedmé, Baltimore osmé a Pittsburgh deváté.

Los Angeles, Cal., jež může se pochlubiti největším procentem vzrůstu, postoupilo ze sedmáctého místa na desáté a nahradilo tak Buffalo a stalo se největším městem na západ od St. Louis. San Francisco udrželo si jedenácté místo, avšak Buffalo z desátého místa v pořadí dostalo se na dvádnácté a Milwaukee zaujalo místo třinácté. Washington, D. C., dostal se z šestnáctého místa v pořadí na čtrnácté, nahradiv tak Newark, N. J., které ošlo se na místě patnáctém. Cincinnati, jež

bylo třináctým největším městem ve Spojených Státech v roce 1910, zaujímá nyní místo šestnácté. New Orleans vzestupem Los Angeles z patnáctého místa byl zatlačen na sedmnácté, kdežto Minneapolis zachovalo si osmnácté místo v pořadí největších měst ve Spojených Státech.

Krajan odsouzen na doživotí do žaláře pro kostelní krádež

Václav A. Krejčí, malíř obrazů, který o sobě tvrdí, že je absolventem pražské university, odsouzen byl v pátek minulého týdne porotou okresového soudu v St. Louis, Mo., do žaláře na doživotí pro krádež přístrojů pro vrhání pohyblivých obrázků v Presbyterním kostele na King's Highway dne 2. února. Žaloba zněla na krádež druhého stupně, avšak rozsudek vynesl byl na základě nenapravitelnosti provinilce, poněvadž Krejčí před tím byl usvědčen, že vykradl pokladničku pro chudé v katolickém kostele.

Albanci povraždili italské zajatce

Tři sta a třicet italských zajatců bylo pobito rozruženými Albanci v Tirana, dle zprávy z Bělehradu. Oznamuje se, že Albanci připisují usmrcení Essada Paši, bývalého prozatímního presidenta Albanie, v Paříži před několika dny, italským intrikám.

Němci musí zredukovat svoji armádu

V řadě vyslaných v Paříži jednalo se v těchto dnech o žádosti německé vlády, aby povolena byla jí další tlůta k zredukování armády. Rada vyslaných přijala po té usnesení, že německá armáda musí býti snížena do 10. července tohoto roku na 100,000 mužů, jak nařizuje smlouva versailleská.

Uhersko jeví velké obavy před bojkotem

Uherské národní shromáždění v Budapešti a maďarský lid všeobecně jeví značné obavy před výsledky mezinárodního bojkottu dopravních dělníků proti Uhersku, jež zahájen byl v pondělí, poněvadž nová maďarská vláda pronásleduje dělnictvo. V národním shromáždění prohlásil hrabě Apponyi, že bojkott postihne vlastně nejvíce dělnictvo. Hrabě Apponyi také vyvracel pověsti, že 5,800 Uhrů bylo internováno pod udávanou "bílou hrůzovládou" a že 5,800 osob bylo odsouzeno k smrti. Prohlásil, že toliko 2,411 osob bylo internováno a padesát odsouzeno k smrti.

BOLŠEVICI VYVOLÁVAJÍ NESNÁZE V STŘEDNÍ ASII

Povstání na Blízkém Východě proti Anglii jejich cílem.

Zprávy z úředních pramenů, došlé do Washingtonu, sděluji podrobnosti chystaného povstání mahomedánského světa proti tureckému panství ve prospěch tureckých nacionalistů a bolševiků. Zprávy tyto potvrzují dříve došlá sdělení o konferencích zástupců tureckých nacionalistů, Envera Paši, Džemala Paši a Talaata Paši, s bolševiky a spartakovci v Mnichově a o konferenci zástupců Indie, Egypta, Afganistanu, Persie, Azerbajdžanu, Gruzinsku, tureckých nacionalistů a bolševiků v Moskvě.

V těchto sehněch, jak bylo sděleno, položeny byly plány pro povstání všech mahomedánů na Blízkém Východě současně s vpádem bolševických vojsk do Persie a Indie. Sborny o 150,000 mužích, jimž veleli měl generál Kuropatkin, byly slíbeny mahomedánům Leninem. Po těchto dvou konferencích zřízena byla cvičná škola pro turecké nacionalisty v Moskvě. Z této školy posláni byli agitátoři ve skupinách do Persie, Afganistanu, Indie, Egypta, Gruzinska, Azerbajdžanu a Bulharska, aby pracovali v zájmu této věci.

Enver Paša, jenž označován je za duši tohoto spiknutí, dlel v minulých dnech znovu v Berlíně, kde jednal hlavně se zástupci radikálů. Džemal Paša nalézá se v Moskvě a Taláat Paša pracuje ve Švýcarsku. Propaganda tureckých nacionalistů a bolševiků nese již ovoce mezi Senussy v Líbii v Africe, kde situace je kritická. Také v Indii vzmáhá se neklid.

Plánem tureckých nacionalistů a bolševiků je odvrátiti pozornost Angličanů od Mesopotamie povstáním Senussy, tak aby připravena byla cesta k vpádu do Persie. Také Bulhari mají býti popuzeni proti Řekům a povstání v Indii a Egyptě mají předcházeti neokokoje v Syrii a Palestině. Bolševici dokončili organizaci v Gruzinsku a Azerbajdžanu. Mustafa Kemal Paša, vůdce tureckých nacionalistů, zaslíbil veškerou pomoc tomuto rozsáhlému spiknutí.

Plněnou provedení těchto plánů v době nedávké budou překážeti značné nesnáze, které bolševici jsou nuceni překonávati doma. Z hodnověrných pramenů se sděluje, že v bolševickém Rusku je nyní větší nebezpečí protirevoluce nežli kdykoliv před tím. Odvádění mužů na vojnu s Poláky, nucená práce, реквизиice potravin na venkově a nedostatek semene k osevu je hlavní příčinou nespokojenosti ruského venkovského lidu.

Vpád bolševiků do Persie před několika týdny zdál by se nasvědčovati tomu, že bolševici pokusí se splnit slovo, dané zástupcům mahomedánů. Enver Paša zřejmě snaží se zmařiti všechny plány mírové konference o uspořádání záležitostí v oblastech Středozemního moře. Enver Paša též se dosud značnou vlivu v turecké nacionalistické straně a tím je nebezpečnějším spiklencem.

Vyjednávání Rusů s Japonci přerušeno

Vyjednávání o mír, jež zahájeno bylo v květnu v Gongota stanic, na rozhraní japonského, seimonjovského a ruského frontu, mezi zástupci východní sibiřské republiky a japonskou vojenskou misí bylo v těchto dnech přerušeno, jak oznamuje zpráva z Verchnij Udinsk, aniž by bylo došlo k jakékoliv nehodě.